

ASIGNATE ROMÂNEȘTI AFLATE ÎN PATRIMONIUL MUZEULUI DE ISTORIE SIGHIȘOARA

Mircea- Radu Iacob

Asignata ca și definiție este de fapt o hârtie-monedă, hârtie creată de guvern ca să înlocuiască banii de metal și care are deci, curs forțat, purtătorul nu poate fi totdeauna sigur că va obține banii de metal reprezentați de hârtie. Această *monedă fictivă* sau *fiduciară*, inventată de necesitate, nu trebuie confundată cu *biletele de bancă*, care sunt niște adeverințe ale unei monede de aur sau de argint existente și care poate fi oricând plătită purtătorului unui bilet de bancă.¹

Asignatul, uneori, asignată (în limba franceză *assignat*) era o monedă fiduciară care apare în timpul Revoluției Franceze. La origine, era vorba despre un titlu de împrumut emis de Tezaurul public, în 1789, a cărui valoare era „asignată” pe bunurile naționale. La 2 noiembrie 1789 Adunarea Națională Constituantă decide ca toate bunurile clerului să fie „puse la dispoziția Națiunii”. Aceste bunuri vor fi, considerate de acum înainte bunuri ale statului, și vor fi scoase la licitație pentru a umple casierile statului. Cum era imposibil să se vândă cât mai repede bunurile clerului, vor fi emise bilete care să reprezinte valoarea acestor bunuri.

Primele bilete emise vor avea valoarea de 1.000 de livre. Ele erau destinate nu ca și bancnote populației, ci tezurizării de către particulari pentru a face posibilă intrarea imediată de bani în visteria statului.

Din primele zile ale Revoluției Franceze, la 8 septembrie 1789, neacceptarea asignatului ca mijloc de plată era declarată pasibilă de pedeapsa cu moartea.²

La 17 aprilie 1790, asignatul este transformat în *bani de hârtie* (bancnotă), din cauza cheltuielilor curente tot mai mari ale statului și care era mereu în căutare

---

¹ “Les assignats français : l'ancêtre des subprimes” în *Trends Tendances*, Bruxelles, Roularta, 19 mars 2009, p. 20

² Jean Morini-Combi, *Les assignats: révolution et inflation*, Nouvelle librairie nationale, 1925, pp.32.-33.

de lichidități. Mai rău este faptul că, statul nu distruge asignatele pe care le recuperează și tipărește tot mai multe asignate decât era valoarea reală a bunurilor naționale. Asignatul pierzând 69% din valoare din 1790 și până în 1793.

La 18 martie 1796, asignatul este retras din circulație contra unui nou bilet bancar, *mandatul teritorial* (în franceză *mandat territorial*). Schimbul se făcea pe baza a 30 de franci asignați contra 1 franc mandat, și nu 300 contra 1 care era valoarea sa reală.³

La 4 februarie 1797 mandatul teritorial a fost retras și el din circulație, din cauza deprecierei foarte rapide, decât a predecesorului său. Între anii 1798 și 1799, forțele revoluționare franceze au instaurat Republica Romană, care a emis și ea *asignate* (în italiană *assegnati*) printr-o lege emisă în data de 14 septembrie 1798. Imperiul Rus a emis la rândul său, așa-numitele *assignația*, având înțeles de *ruble asignate, bancnote*. Ele au fost emise din anul 1760 și până în anul 1849.⁴

După proclamarea Unirii Transilvaniei cu România, din 1 decembrie 1918, la Timișoara se emite în anul următor, asignate cu valoarea nominală de 10 *fileri*, 20 *fileri* și 50 *fileri*. Forma de singular folosită pe aceste asignate era *asignată*. Textul era redactat în limba română.

Asignata este deci o formă de bani de necesitate emisă de orașe sau state în perioada 1915-1925, pentru a lupta împotriva hiperinflației. Datorită validității lor limitate (aici, două luni asignatele emise de orașul Timișoara), ele permiteau posesorilor lor fie să le preschimbe în monedă forte (dolar american), fie să obțină o contravaloare fixată de stat pentru bunurile de consum (pâine, grâu, orez, electricitate, gaz etc.).

---

³ *Ibidem.*

⁴ *Ibidem.*

Mai jos vom prezenta asignatele aflate în patrimoniul muzeului nostru:

Asignată 10 Fileri

Număr de Inventar: 4846; **Material:** Hârtie; **Dimensiune:** 10,4 x 6,4 cm.;
Datare: 1 decembrie 1919; **Proveniență:** Litografia Csendes din Timișoara, **Culoare:**
brun-roșu 20 fileri culoare: albastru

Descriere Avers: Chenar din motive vegetale, în interior, în centru, figura lui Mercur cu cască cu aripi, încadrat de o parte și alta de câte un cartuș cu: 10/fileri. Dedesubt: ACOPERIREA · ACESTEI · ASIGNATE · O · FORME / AZA · BANII · LEGALI · VĂRSATI · PENTRU · / ACEASTĂ · ASIGNATĂ. În colțul din dreapta jos: LITH. CSENDES, TIMIȘOARA.

Descriere Revers: Chenar din motive vegetale, în cele patru colțuri câte un medalion cu cifra 10; în interior, în centru, medalion cu cifra 10, dedesubt, cartuș cu inscripția: FILERI; în stânga medalionului: Asignată / pe · care · / Cassieria / orașului / Timișoara / · în · timp · / de · 2 · luni / dela · data – (în dreapta): ce · se · va · fixa / o · schimbă / în · bani · / legali / Timișoara / 1. Decembrie / 1919.

Asignată 20 Fileri

Număr de Inventar: 4846; **Material:** Hârtie; **Dimensiune:** 10,4 x 6,4 cm.;
Datare: 1 decembrie 1919; **Proveniență:** Litografia Csendes din Timișoara, **Culoare:** albastru

Descriere Avers: Chenar din motive vegetale, în interior, în centru, figura lui Mercur cu cască cu aripi, încadrat de o parte și alta de câte un cartuș cu: 20/fileri. Dedesubt: ACOPERIREA · ACESTEI · ASIGNATE · O · FORME / AZA · BANII · LEGALI · VĂRSATI · PENTRU · / ACEASTĂ · ASIGNATĂ. În colțul din dreapta jos: LITH. CSENDES, TIMIȘOARA.

Descriere Revers: Chenar din motive vegetale, în cele patru colțuri câte un medalion cu cifra 20; în interior, în centru, medalion cu cifra 20, dedesubt, cartuș cu inscripția: FILERI; în stânga medalionului: Asignată / pe · care · / Cassieria / orașului / Timișoara / · în · timp · / de · 2 · luni / dela · data – (în dreapta): ce · se · va · fixa / o · schimbă / în · bani · / legali / Timișoara / 1. Decembrie / 1919.

**IM DEM PATRIMONIUM DES SCHÄSSBURGER GESCHICHTSMUSEUM
BEFINDLICHE RUMÄNISCHE ASSIGNATE**

(Zusammenfassung)

Die Assignate (Fr. *assignat*) sind Papiergeldscheine die zum ersten Mal zur Zeit der Französischen Revolution gedruckt wurden.

Assignate sind eine Form Notgeld, erlassen von Städte oder Staaten, zwischen 1915-1925, als Gegenmittel der Hyperinflation. Wegen ihrer begrenzte Gültigkeit (im Falle der vom Stadt Temeschwar erlassene Assignate, zwei Monate), konnten ihre Besitzer sie entweder in gültige Währung wechseln (wie z.B. Amerikanischen Dollar), oder sie konnten vom Staat einen festgesetzten Gegenwert der Konsumgüter (Brot, Weizen, Reis, Elektrizität, Gas usw.) bekommen.

Cuvinte cheie: assignate, Timișoara, România, bancnote, comerț.

Stichworte: Assignate, Temeswar, Rumänien, Banknoten, Handel.

